

Gjesteundersøkelsen vinteren 2008

Noen hovedresultater

Gjesteundersøkelsen vinteren 2008

Noen hovedresultater

Arne Rideng og Bente Heimtun

Transportøkonomisk institutt (TØI) har opphavsrett til hele rapporten og dens enkelte deler. Innholdet kan brukes som underlagsmateriale. Når rapporten siteres eller omtales, skal TØI oppgis som kilde med navn og rapportnummer. Rapporten kan ikke endres. Ved eventuell annen bruk må forhåndssamtykke fra TØI innhentes. For øvrig gjelder [åndsverklovens](#) bestemmelser.

ISSN 0808-1190

ISBN 978-82-480-0904-7 Papirversjon

ISBN 978-82-480-0905-4 Elektronisk versjon

Oslo, juli 2008

Tittel: Gjesteundersøkelsen vinteren 2008
Noen hovedresultater

Forfatter(e): Arne Rideng; Bente Heimtun

TØI rapport 975/2008

Oslo, 2008-07

17 sider

ISBN 978-82-480-0904-7 Papirversjon

ISBN 978-82-480-0905-4 Elektronisk versjon

ISSN 0808-1190

Finansieringskilde:

Innovasjon Norge

Prosjekt: 1952 Gjesteundersøkelsen

Prosjektleder: Arne Rideng

Kvalitetsansvarlig: Petter Dybedal

Emneord:

Reiseliv; Turisme; Grensetrafikk; Forretningsreise;
Feriereise; Statistikk

Sammendrag:

Rapporten gir en oversikt over utenlandske ferie- og forretningsreiser til Norge vinteren (januar-april) 2008, med hovedvekt på dem som kommer på skiferie. Det kom i alt 1,15 millioner overnattingsgjester til Norge vinteren 2008, det betyr en vekst på ni prosent i forhold til vinteren 2007. Forretningstrafikken viste sterkest vekst (15 prosent), mens ferietrafikken økte med seks prosent. Totalt antall utenlandske gjestedøgn vinteren 2008 er beregnet til 6,2 millioner, en økning på sju prosent. Andelen overnattinger på hotell går ned, mens andelen overnattinger på hytte øker.

Title: Norwegian Foreign Visitor Survey winter season 2008

Author(s): Arne Rideng; Bente Heimtun

TØI report 975/2008

Oslo: 2008-07

17 pages

ISBN 978-82-480-0904-7 Paper version

ISBN 978-82-480-0905-4 Electronic version

ISSN 0808-1190

Financed by:

Innovation Norway

Project: 1952 Border Visitor Survey

Project manager: Arne Rideng

Quality manager: Petter Dybedal

Key words:

Tourism; Border traffic; Business travel; Holiday travel;
Statistics

Summary:

This report presents the results of the Norwegian foreign visitor survey 2008 for the winter season (January-April), the emphasis is thus on skiing tourists. In the winter season 2008 a total of nearly 1.15 million foreign guests stayed overnight in Norway. This is an increase by nine per cent from the winter season 2007. Business travel from abroad showed a 15 per cent increase, whereas the increase in the number of holiday guests was six per cent, measured by arrivals. The total number of foreign guest nights in the winter season 2008 is nearly 6.2 million, an increase by seven per cent from 2007. The relative share of guest nights in hotels is decreasing, whereas the share of guest nights in cabins shows an increasing trend.

Language of report: Norwegian

Rapporten kan bestilles fra:
Transportøkonomisk institutt, Biblioteket
Gaustadalleen 21, 0349 Oslo
Telefon 22 57 38 00 - www.toi.no

The report can be ordered from:
Institute of Transport Economics, The library
Gaustadalleen 21, NO 0349 Oslo, Norway
Telephone +47 22 57 38 00 - www.toi.no

Forord

Fra og med 1998 har Transportøkonomisk institutt (TØI) på helårsbasis gjennomført løpende undersøkelser av alle typer besøk i Norge foretatt av personer som er bosatt utenlands, både forretnings- og feriereiser. Så vel dagsbesøkende som overnattingsgjester er inkludert, uansett om utreisen fra Norge skjer med bil, buss, ferge, fly eller tog. Reiser til og fra arbeid, foretatt av personer som arbeider i Norge og bor i et annet land, er imidlertid ikke inkludert i tallene, da denne kategorien reisende faller utenfor det internasjonale turismebegrepet.

I denne rapporten presenteres resultater for vintersesongen (januar-april) 2008. Resultatene bygger dels på innsamlet statistikk fra Statens vegvesen og transport-selskapene, dels på registreringer av kjøretøy på veg. I tillegg er det foretatt intervjuer med et utvalg av utenlandske besøkende, noe som blant annet gjør det mulig å bestemme bostedsland, reisens formål, reisens varighet, overnattingsmåte og liknende.

Gjesteundersøkelsen utarbeides på oppdrag fra Innovasjon Norge, og arbeidet gjennomføres og koordineres av Transportøkonomisk institutt. Statens vegvesen, Tollvesenet, NSB, SJ, Avinor og fergeselskapene som har ruter mellom Norge og utlandet har deltatt aktivt i prosjektet. Dette samarbeidet har vært meget verdifullt, og uten medvirkning og en betydelig ressursinnsats fra disse aktørene hadde det ikke vært mulig å produsere en så omfattende oversikt.

Transportøkonomisk institutt vil derfor takke alle som har bidratt i prosjektet. En spesiell takk går til våre språkmektige og dyktige intervjuere. De får god kontakt med de utenlandske gjestene og oppnår dermed høy svarprosent fra disse, noe som er avgjørende for at prosjektet kan bygge på et stort og pålitelig datamateriale.

Denne rapporten er utarbeidet av forskerne Bente Heimtun og Arne Rideng, med sistnevnte som prosjektleder. Avdelingssekretær Tove Ekstrøm har utført tekstbehandling og tilrettelagt dokumentet for trykking.

Oslo, juli 2008

Transportøkonomisk institutt

Lasse Fridstrøm
instituttssjef

Petter Dybedal
forskningsleder

Innhold

Sammendrag

1	Hva er Gjesteundersøkelsen?	1
2	Hva omfatter undersøkelsen og hvor sikre er anslagene?	2
3	Noen definisjoner	5
4	Hovedresultater vintersesongen 2008	6
4.1	Totaloversikt for ankomster og gjestedøgn	6
4.1.1	All utenlandsk ferie- og forretningstrafikk for alle reisemåter ut av landet.....	6
4.1.2	Alle dagsreisende.....	8
4.1.3	Alle overnattingsgjester	9
4.2	Forretnings- og tjenestereiser	10
4.3	Ferie- og fritidstrafikken.....	11
4.3.1	Ankomster og gjestedøgn	11
4.3.2	Flyturister.....	13
4.3.3	Bilturister	14
4.3.4	Skiturister.....	15
	Referanser.....	17

Sammendrag:

Gjesteundersøkelsen vinteren 2008

Noen hovedresultater

Det kom 1,15 millioner utenlandske overnattingsgjester til Norge i vintersesongen januar-april 2008. Det innebærer en vekst på ni prosent i forhold til vintersesongen 2007. Forretningstrafikken økte med 15 prosent, mens tallet på feriegjester vokste med seks prosent. Syv av ti besøkende er feriegjester.

I tillegg kom det 390 000 dagsreisende til Norge i vintersesongen 2008, dette er en vekst på syv prosent i forhold til vintersesongen 2007. Tre av fem dagsreisende kommer fra Sverige og fire av fem av disse kommer med bil.

Totalt antall utenlandske gjestedøgn er beregnet til 6,2 millioner i vintersesongen 2008, dette er en økning på syv prosent i forhold til vintersesongen 2007. Andelen gjestedøgn som tilbringes på hotell går fortsatt noe ned, mens andelen overnattinger på hytte øker.

Om lag 350 000 utenlandske forretningsreisende overnattet i Norge i vintersesongen 2008. Veksten i den utenlandske foretningstrafikken gjelder jevnt over alle nasjonene, unntatt USA. Målt i antall gjestedøgn er Sverige og Storbritannia fremdeles de største markedene.

Om lag 800 000 utenlandske feriegjester overnattet i Norge vintersesongen 2008. Disse feriegjestene er i gjennomsnitt seks dager i landet. Det er en økning i antall feriegjester som bruker bil på norgesturen, men stadig flere kommer også med fly. Den sterke veksten i antall ferieovernattinger blant flyturstene de siste årene har flatet noe ut. Veksten i antall ferieovernattinger for bilturistene fortsetter.

Sverige og Danmark er fortsatt de klart største vintermarkedene for ferietrafikken til Norge, men også trafikken fra Storbritannia og Tyskland har et betydelig omfang. Det danske markedet vokste med 14 prosent vinteren 2008 målt i antall gjestedøgn, men trafikken har ennå ikke nådd toppåret 2004. Når det gjelder antall ankomster er det særlig vekst i trafikken fra Nederland og Tyskland.

Sverige, Danmark og Tyskland er de viktigste markedene for utenlandsk bilturisme vintersesongen 2008. De tyske bilturistene har i gjennomsnitt ni overnattinger, mens svenskene og danskene har henholdsvis fem og seks. Skiferie er særlig populært blant de svenske og danske bilturistene. 7 av 10 skiturister overnatter i leid hytte.

Storbritannia og Tyskland er de viktigste markedene for utenlandsk flyturisme vintersesongen 2008. Tre av fem utenlandske flyturister besøker familie eller venner og om lag halvparten reiser alene.

1 Hva er Gjesteundersøkelsen?

Gjesteundersøkelsen 2008 bygger på tilgjengelig statistikk og utvalgte registreringer av grensetrafikken ut fra Norge, samt intervjuer av et utvalg av de utenlandske besøkende i Norge når de reiser ut av landet. Populasjonen i 2008 omfatter alle besøk i Norge foretatt av personer som er bosatt utenlands, både forretnings- og feriereiser. Unntatt er reiser til og fra arbeidet for dem som arbeider i Norge og bor i et annet land. Siden 1998 har undersøkelsen omfattet alle utreiser foretatt på veg eller med ferge, fly eller tog, fra og med 2004 også med rutebuss. Et viktig formål med Gjesteundersøkelsen er å gi en oversikt over omfang og struktur på trafikken av utlendinger som besøker Norge.

Resultatene for vintersesongen 2007 er publisert i TØI Arbeidsdokument TR/1399/2007 (Rideng 2007). Noen hovedresultater er også gjengitt i TØI rapport 928/2007 (Rideng, Haukeland og Heimtun 2007). I den foreliggende rapporten gis en oversikt over noen av hovedresultatene fra vintersesongen 2008, som omfatter månedene januar, februar, mars og april. Som i alle utvalgsundersøkelser er resultatene belagt med usikkerhet. Usikkerheten er størst for vegtrafikken, minst for fergetrafikken.

Gjesteundersøkelsen utarbeides på oppdrag fra Innovasjon Norge. Statens vegvesen, Tollvesenet, NSB, SJ, Avinor og alle fergeselskapene som har ruter mellom Norge og utlandet har bidratt med viktige data til prosjektet.

Modellutforming og estimering av parametrene i modellen på basis av de innsamlede data utføres ved Transportøkonomisk institutt. Resultater og konklusjoner som trekkes på grunnlag av beregningene står derfor helt og holdent for instituttets regning.

Det metodiske opplegget for prosjektet er for øvrig beskrevet i TØI rapport 273/1994 (Rideng 1994). Her er også usikkerheten i beregningene nærmere drøftet.

2 Hva omfatter undersøkelsen og hvor sikre er anslagene?

Generelt

Ettersom dataene i stor grad bygger på utvalgsundersøkelser, vil resultatene være belagt med usikkerhet. Generelt kan det sies at usikkerheten relativt sett er stor for anslagene på feriegjester fra land som sender få turister til Norge. Estimatenes på overnattingsmåter fordelt på gjestenes nasjonalitet er også relativt usikre fordi antall intervjuer er begrenset.

I tabellene som følger er tallene avrundet til tusen enheter, i noen tabeller er enheten hundre. Dette er vanlig praksis i statistiske tabeller og gjøres av rent tekniske grunner. Det kan imidlertid gi inntrykk av en nøyaktighet som ikke er reell. Når tallene refereres, bør en derfor avrunde dem ytterligere. Det er også foretatt korreksjoner av tidligere års oppgaver der nye data gir grunnlag for dette. De resultater som legges frem i denne rapporten for vinteren 2008, må derfor betraktes som foreløpige.

Ferge

Alle fergeselskaper som drev rutetrafikk mellom Norge og utlandet i perioden januar – april 2007, har levert mer eller mindre detaljerte statistikkoppgaver. Det er likevel ett unntak: Kystlinks rute mellom Langesund og Strømstad er ikke inkludert. Denne har en daglig avgang fra Langesund og passasjerene er i overveiende grad nordmenn på shoppingtur til Sverige. Som et supplement til denne statistikken, ble det foretatt undersøkelser ved til sammen 48 fergeavganger fra Norge (Oslo, Sandefjord, Larvik, Langesund, Kristiansand, Stavanger og Bergen) til utlandet. Passasjerer i 1 212 utenlandske biler fylte ut et intervjueskjema. Formålet var blant annet å få kunnskap om reisens formål, norgesoppholdets varighet og overnattingsmåter.

Kvaliteten på fergeundersøkelsen må sies å være god.

Veg

For de største grenseovergangene mot Sverige i Østfold, Hedmark og Nord-Trøndelag har Statens vegvesen i de tre fylkene gjennomført kontinuerlige automatiske kjøretøytellinger i vintersesongen 2008 (Svinesund, nye Svinesund bro, Ørje, Magnor og Teveldal). Kjøretøytype og nasjonsfordeling er estimert på grunnlag av registreringer som ble foretatt ved disse grenseovergangene og ved Lutnes i Trysil i til sammen 15 dager. I alt ble 16 814 kjøretøyer registrert. Når det gjelder grenseovergangene i Trøndelagsfylkene og Nordland, har TØI mottatt resultater fra trafikktegninger avholdt av Statens vegvesen. De norsk-finske tollstasjonene ved grensa mellom Finland og Norge i Troms og Finnmark har dels

levert totaltall, dels nasjonsfordelte tall for kjøretøyer som passerer ut av Norge her.

For å estimere reiseformål, personbelegg, reisens varighet og overnattingsmåter ble det ved grensestasjonene på veg i fylkene Østfold og Hedmark foretatt intervjuer med personer i 694 biler i løpet av 13 intervjudager. Når det gjelder grensefylkene nord for Hedmark blir det ikke gjennomført noen intervjuer om vinteren, da trafikken her er liten. Her bygger TØI på strukturtall som ble observert i vintersesongene 1995 og 1996, sammen med oppdaterte nivå tall innhentet dels fra Statens vegvesen og dels fra det finsk-norske tollvesenet.

Kvaliteten på totalstatistikken på veg er generelt sett god, men utvalgsmetoden vil alltid føre med seg usikkerhet i anslagene. Størst usikkerhet er det i tallene for gjester fra Sverige og Finland, der vi har mange mindre overganger som ikke er dekket av våre registreringer og intervjuer. Den relative usikkerheten er mindre for land med en betydelig mengde gjester der hovedstrømmen på veg kommer over Svinesund, slike som Danmark, Tyskland og Nederland.

Tog og rutebuss

Fra NSB har TØI mottatt oversikter over totaltrafikken på to av fire utenlandsoverganger, Kornsjø og Storlien. SJ har gitt tilsvarende oppgaver over trafikken ved Charlottenberg grense, og fra Ofotbanen har vi fått oppgaver over trafikken over Vassijaure grense. I tillegg ble det gjennomført 133 intervjuer ved de fire jernbaneovergangene vinteren 2008.

Trafikken med rutebuss over grensen mellom Norge og Sverige er også med i beregningene. To selskaper, Swebus Ekspress og Sjöförelbussen trafikkerer disse rutene. Tall for totaltrafikken er estimert ut fra intervjuer og tellinger foretatt ved bussterminalen i Oslo. Det ble foretatt intervjuer av 141 passasjerer ved bussterminalen i Oslo vinteren 2008.

Av hensyn til selskapenes ønske om å unngå offentliggjøring av trafikk tallene, publiseres resultatene for tog og rutebuss under ett.

Fly

Avinor og Sandefjord lufthavn har bidratt med statistikk over tallet på utreiste passasjerer fra Norge til utlandet og antall utenlandske charterpassasjerer til Norge i vintersesongen 2008. Vinteren 2008 har vi dessuten intervjuet 1 794 utenlandske passasjerer som reiste ut av Norge fra følgende lufthavner: Oslo, Sandefjord, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. I tillegg gjennomførte Avinor med bistand fra Transportøkonomisk institutt en større reisevaneundersøkelse på fly i 2007. Resultatene fra denne undersøkelsen har gitt noe av grunnlaget for å estimere nasjonsfordeling for flypassasjerene også for vinteren 2008.

Andre transportmidler

Personer som har besøkt Norge i egen lystbåt og privat fly er ikke med i Gjesteundersøkelsen. Det samme gjelder personer som sykler eller går til fots, bruker snøscooter eller går på ski over grensen. For alle disse transportmidlene er det mangelen på adekvate registreringsmidler som er problemet. En antar likevel

at tallet på feriegjester som unndrar seg registrering på denne måten, er beskjedent i forhold til det totale omfanget feriegjester. Særlig gjelder dette i vintersesongen.

3 Noen definisjoner

Utlending – person som er registrert bosatt i land utenfor Norge, uansett vedkommendes nasjonalitet

Vintersesongen 2008 – perioden fra og med januar måned til og med april måned 2008

Feriereise - reise der hovedformålet oppgis å være:

- besøk hos slekt og venner
- ferie/fritidsreise, inkludert skiferie, snøferie
- shopping

Forretningsreise – reise som ikke er en feriereise og heller ikke en reise til/fra arbeidsstedet

Feriegjest – person som er på feriereise

Forretningsreisende – person som er på forretningsreise

Dagsreise – feriereise eller forretningsreise i Norge uten overnatting

Dagsreisende – feriegjest eller forretningsreisende som reiser inn og ut av Norge på samme dag (døgn)

Overnattingsgjest – person som overnatter en eller flere netter i Norge på reisen

Ankomst – en ferie- eller forretningsreise i Norge med eller uten overnatting

Gjestedøgn – en persons overnatting på reise i Norge

Bilturist – en utenlandsk feriegjest som har reist ut av Norge med personbil, bobil eller bil med campingvogn

Flyturist – en utenlandsk feriegjest som har reist ut av Norge med fly

Bussturist – en utenlandsk feriegjest som har reist ut av Norge med turbuss

4 Hovedresultater vintersesongen 2008

4.1 Totaloversikt for ankomster og gjestedøgn

4.1.1 All utenlandsk ferie- og forretningstrafikk for alle reisemåter ut av landet

1,15 millioner overnattingsgjester kom til Norge i vintersesongen 2008. Om lag 70 prosent av overnattingsgjestene var på feriereise

Tabell 4.1: Utenlandsk forretnings- og ferietrafikk i Norge vintersesongen 2008. Registrert utreise fra Norge. Enhet = 1000

Table 4.1: Foreign business and holiday travel in Norway, winter season (January – April) 2008 (in thousands). Border registration when leaving Norway

	I alt	Veg	Ferge	Fly	Tog og rutebuss
Gjester i alt	1 537	656	293	557	32
- På dagsreise	387	257	74	54	2
- Overnattingsgjester	1 150	399	218	503	30
-- På tjenestereise	354	56	19	271	9
-- På feriereise	797	344	200	232	21
Gjestedøgn i alt	6 180	1 866	1 425	2 740	149
- gjestedøgn på tjenestereise	1 466	174	116	1 125	51
- gjestedøgn på feriereise	4 714	1 692	1 309	1 615	98
Personbiler	293	243	49		
Bobiler og biler m/ camp.vogn	2,0	1,0	1,0		
Antall busser	4,0	3,4	0,6		

TØI rapport 975/2008

Tallet på overnattingsgjester til Norge vintersesongen 2008 økte med ni prosent. Veksten var størst for gjester på tjenestereiser

Tabell 4.2: Utenlandsk forretnings- og ferietrafikk i Norge vintersesongene 2004-2008. Registrert utreise fra Norge. Absolutte tall og endring i prosent 2007-2008

Table 4.2: Foreign business and holiday travel in Norway, winter seasons 2004-2008 (in thousands). Border registration when leaving Norway

	2004	2005	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08
Gjester i alt	1205	1 283	1 357	1 416	1 537	9
- På dagsreise	335	339	364	360	387	7
- Overnattingsgjester	871	944	993	1 056	1 150	9
-- På tjenestereise	234	259	273	307	354	15
-- På feriereise	637	685	720	749	796	6
Gjestedøgn i alt	4 826	5 274	5 518	5 769	6 180	7
- gjestedøgn på tjenestereise	950	994	1 082	1 285	1 466	14
- gjestedøgn på feriereise	3 876	4 280	4 436	4 484	4 714	5
Personbiler	264	267	276	279	293	5
Bobiler og biler m/ camp.vogn	1,9	1,6	1,6	1,5	2,0	33
Antall turbusser	2,7	3,0	3,0	3,2	4,0	25

TØI rapport 975/2008

Gjennomsnittlig antall gjestedøgn i Norge per person i vintersesongen går fortsatt litt ned

Tabell 4.3: Gjennomsnittlig antall gjestedøgn i Norge per person. Utenlandske forretnings- og feriereisende etter registrert utreise fra Norge. Vintersesongene 2003-2008

Table 4.3: Average length of stay (number of guest nights) in Norway per person. Foreign business and holiday travellers registered at the border upon departure, winter season 2003-2008

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
- Overnattingsgjester	5,5	5,5	5,6	5,6	5,5	5,4
-- På tjenestereise	3,9	4,1	3,8	4,0	4,2	4,1
-- På feriereise	6,2	6,1	6,2	6,2	6,0	5,9

TØI rapport 975/2008

4.1.2 Alle dagsreisende

62 prosent av alle dagsreisende til Norge vintersesongen 2008 kommer fra Sverige. Av disse reiser fire av fem med bil

Tabell 4.4: Utenlandske dagsreiser i Norge vintersesongen 2008 etter bostedsland og transportmiddel ved utreise. Enhet = 1000

Table 4.4: Foreign day trippers in Norway, winter season 2008 (in thousands), by country of residence and transport mode upon departure

	I alt	Veg	Ferge	Fly	Tog/rutebuss
I alt	387	257	74	54	2
Sverige	241	215	7	17	2
Danmark	41	4	28	9	-
Finland	35	33	0	2	-
Andre land	70	5	39	26	-

TØI rapport 975/2008

Tallet på antall utenlandske dagreiser i vintersesongen økte med syv prosent i 2008. Veksten gjelder primært trafikken fra Sverige, men antall tyske fergepassasjerer på dagstur til Norge har også vokst

Tabell 4.5: Utenlandske dagsreiser i Norge vintersesongene 2004-2008 etter bostedsland. Absolutte tall og endring i prosent 2007-2008. Enhet = 1000

Table 4.5: Foreign day trippers in Norway, winter season 2004-2008 (in thousands), by country of residence

	2004	2005	2006	2007	2008	Endring i prosent 2007-2008
I alt	335	339	364	360	387	7
Sverige	238	224	243	228	241	6
Danmark	37	39	43	41	41	-1
Finland	36	37	38	35	35	0
Andre land	24	39	40	56	70	25

TØI rapport 975/2008

4.1.3 Alle overnattingsgjester

Totalt antall overnattingsgjester i vintersesongen økte med ni prosent i 2008. Sterkest relativ vekst er det fra Polen og andre land i Sentral-Europa, Nederland, Tyskland og fra land utenfor Europa

Tabell 4.6: Utenlandske overnattingsgjester i Norge vintersesongen 2004-2008 etter bostedsland. Absolutte tall og endring i prosent 2007-2008. Enhet = 1000

Table 4.6: Foreign overnight stays in Norway, 2004-2008 (in thousands), by country of residence

	2004	2005	2006	2007	2008	Endring i prosent 2007-2008
I alt	871	944	993	1 056	1 150	9
Sverige	290	308	328	337	357	6
Danmark	262	255	240	234	258	10
Finland	30	35	34	35	36	5
Storbritannia	77	91	98	107	108	2
Nederland	20	24	27	28	32	14
Tyskland	82	89	92	89	101	13
Polen ¹⁾	-	-	16	37	45	22
Europa ellers	68	89	98	110	127	15
USA	26	23	25	27	25	-6
Øvrige land	16	30	35	52	61	17

TØI rapport 975/2008

¹⁾ Polen er regnet med under "Europa ellers" i 2004 og 2005

Veksten i antall utenlandske gjestedøgn fortsatte i vintersesongen 2008. Sterkest relativ vekst var det fra Polen, Danmark, Tyskland og fra land utenfor Europa

Tabell 4.7: Utenlandske gjestedøgn i Norge vintersesongen 2004-2008 etter bostedsland. Absolutte tall og endring i prosent 2007-2008. Enhet = 1000

Table 4.7: Foreign guest nights in Norway, winter season 2004-2008 (thousands), by country of residence

	2004	2005	2006	2007	2008	Endring i prosent 2007-2008
I alt	4 825	5 273	5 518	5 769	6 180	7
Sverige	1 109	1 132	1 215	1 260	1 303	3
Danmark	1 513	1 480	1 389	1 281	1 440	12
Finland	107	116	123	136	146	7
Storbritannia	395	526	587	593	625	5
Nederland	116	145	172	161	162	1
Tyskland	642	623	654	639	706	10
Polen ¹⁾	-	-	110	309	359	16
Europa ellers	542	748	722	777	783	1
USA	208	191	208	197	192	-3
Øvrige land	193	312	338	416	464	13

TØI rapport 975/2008

¹⁾ Polen er regnet med under "Europa ellers" i 2004 og 2005

Andelen overnattinger på hotell, pensjonat og lignende gikk ned fra 29 prosent vinteren 2007 til 26 prosent vinteren 2008

Tabell 4.8: Overnattingsmåte for alle utenlandske overnattingsgjester i Norge vintersesongene 2004-2008. Prosent

Table 4.8: Foreign guest nights in Norway, winter seasons 2004-2008, by accommodation type (percent)

Overnattingsmåte	Alle gjester 2005	Alle gjester 2006	Alle gjester 2007	Alle gjester 2008
I alt	100	100	100	100
Hotell	31	30	29	22
Pensjonat og lignende 1)				4
Leid hytte	29	32	32	32
Egen eller lånt hytte	6	4	4	6
Hos slekt og venner	23	25	25	23
Annet	11	9	10	13

TØI rapport 975/2008

1) For årene før 2008 er hotell og pensjonat og lignende slått sammen

4.2 Forretnings- og tjenestereiser

Fortsatt sterk vekst i den utenlandske forretningstrafikken til Norge. Sverige, Storbritannia og Tyskland er de største markedene

Tabell 4.9: Utenlandsk forretningstrafikk i Norge vintersesongen 2006-2008 etter bostedsland. Antall ankomster og antall gjestedøgn for overnattingsgjester. Absolutte tall og endring i prosent fra 2007 til 2008. Enhet = 1000

Table 4.9: Foreign business travel in Norway, winter season 2006-2008, by country of residence. Arrivals and guest nights for overnight guests (in thousands)

	Antall ankomster				Antall gjestedøgn			
	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08
I alt	273	307	354	15	1 080	1 285	1 466	14
Sverige	79	87	99	14	235	258	283	10
Danmark	30	34	39	16	98	114	108	-5
Finland	17	16	18	13	49	51	66	29
Storbritannia	35	42	47	14	135	172	224	30
Nederland	11	12	14	16	50	48	41	-15
Tyskland	28	27	32	21	134	131	148	13
Europa ellers	44	51	63	24	192	294	345	17
USA	14	16	15	-9	79	108	94	-13
Øvrige land	15	22	27	23	108	109	157	44

TØI rapport 975/2008

Hotell er den viktigste overnattingsformen for utenlandske forretningsreisende

Tabell 4.10: Utenlandsk forretningstrafikk i Norge vintersesongene 2005-2008. Antall gjestedøgn etter overnattingsmåte. Prosent

Table 4.10: Foreign business travel in Norway, winter seasons 2005-2008. Guest nights for overnight guests by accommodation type (percent)

Overnattingsmåte	2005	2006	2007	2008
I alt	100	100	100	100
Hotell	60	57	51	46
Pensjonat og lignende 1)				4
Hytte	11	14	14	12
Hos slekt og venner	10	6	9	10
Annet	19	23	26	28

TØI rapport 975/2008

1) For årene før 2008 er hotell og pensjonat og lignende slått sammen

4.3 Ferie- og fritidstrafikken

4.3.1 Ankomster og gjestedøgn

Utenlandske feriegjester var i gjennomsnitt seks dager i Norge vintersesongen 2008. De som bruker fly og ferge er her lengst

Tabell 4.11: Utenlandske feriegjester med minst én overnatting i Norge vintersesongen 2008 etter transportmiddel ved utreise fra Norge. Absolutte tall. Enhet = 1000 for antall ankomster og gjestedøgn

Table 4.11: Foreign holiday guests with at least one overnight stay in Norway, winter season 2008, by mode of transport upon departure from Norway. In thousands for number of arrivals and guest nights

	I alt	Veg	Ferge	Fly	Tog/buss
Feriegjester som overnatter	797	344	200	232	21
Gjestedøgn	4 714	1 692	1 309	1 615	98
Gj.snittlig antall døgn i Norge	5,9	4,9	6,5	7,0	4,7

TØI rapport 975/2008

Feriegjester i Norge om vinteren bruker oftest bil på norgesturen, men stadig flere kommer også med fly

Tabell 4.12: Utenlandske feriegjester med minst én overnatting i Norge vintersesongene 2004-2008 etter transportmiddel ved utreise fra Norge. Ankomster og gjestedøgn. Absolutte tall. Enhet = 1000

Table 4.12: Foreign holiday guests with at least one overnight stay in Norway, winter seasons 2004-2008, by mode of transport upon departure from Norway. In thousands for number of arrivals and guest nights

År	2004	2005	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08
Ankomster i alt	637	685	720	749	797	6
Veg	300	315	317	319	344	8
Ferge	179	188	189	193	200	4
Fly	134	170	200	216	232	8
Tog/rutebuss	17	12	15	21	21	-2
Gjestedøgn i alt	3 876	4 280	4 436	4 484	4 714	5
Veg	1 457	1 474	1 486	1 535	1 692	10
Ferge	1 190	1 254	1 273	1 200	1 309	9
Fly	1 115	1 489	1 604	1 655	1 615	-2
Tog/rutebuss	86	63	73	94	98	5

TØI rapport 975/2008

Målt i antall gjestedøgn er Danmark det største markedet for ferietrafikken om vinteren, fulgt av Sverige, Tyskland og Storbritannia

Tabell 4.13: Utenlandsk ferietrafikk i Norge vintersesongene 2006-2008 etter bostedsland. Antall ankomster og antall gjestedøgn for ferierende overnattingsgjester. Absolutte tall og endring fra 2007 til 2008 i prosent. Enhet = 1000

Table 4.13: Foreign holiday travel in Norway, winter seasons 2006-2008 by country of residence. Number of arrivals and guest nights for overnight guests (in thousands)

	Antall ankomster				Antall gjestedøgn			
	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08	2006	2007	2008	Endring i prosent 07-08
I alt	720	749	797	6	4 436	4 484	4 714	5
Sverige	245	250	258	3	980	1 002	1 020	2
Danmark	209	201	219	9	1 291	1 167	1 332	14
Finland	17	18	18	-2	74	85	80	-6
Storbritannia	63	64	61	-5	452	421	401	-5
Nederland	16	15	18	13	122	113	121	7
Tyskland	63	63	69	10	520	508	558	10
Europa ellers	72	97	110	13	638	792	797	1
USA	11	11	10	-2	129	89	98	10
Øvrige land	20	30	34	13	230	307	307	0

TØI rapport 975/2008

Andelen hytteovernattinger blant feriegjestene økte vinteren 2008, mens andelen overnattinger på hotell, pensjonat og lignende gikk ned

Tabell 4.14: Utenlandsk ferietrafikk i Norge vintersesongene 2004-2008. Antall gjestedøgn etter overnattingsmåte. Prosent

Table 4.14: Foreign holiday travel in Norway, winter seasons 2004-2008. Guest nights for overnight guests by accommodation type (percent)

Overnattingsmåte	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	100	100	100	100	100
Hotell	25	25	24	23	15
Pensjonat og lignende 1)					4
Leid hytte	34	33	37	38	39
Egen eller lånt hytte	6	7	5	5	7
Hos slekt og venner	29	27	28	29	27
Annet	6	8	6	5	8

TØI rapport 975/2008

1) For årene før 2008 er hotell og pensjonat og lignende slått sammen

4.3.2 Flyturister

Over halvparten av utenlandske flyturister i Norge i vintersesongen besøker familie eller venner. Halvparten av flyturistene reiser alene

Tabell 4.15: Utenlandske flyturister i Norge vintersesongen 2008 i utvalgte bostedsland etter formål med reisen og andel som reiser alene. Prosent

Table 4.15: Distribution of holiday purpose for air tourists, winter season 2008, by selected countries of residence and by those travelling alone (per cent)

	Ferieformål				I alt	Andel som reiser alene	Antall respondenter (n)
	Besøk hos familie	Besøk hos venner	Ski- og snøferie	Annen ferie/fritidsreise			
I alt	37	24	18	21	100	47	717
Sverige	34	50	0	16	100	60	32
Danmark	44	39	10	8	100	49	62
Storbritannia	27	16	32	25	100	32	190
Nederland	35	24	30	11	100	68	33
Tyskland	24	27	16	33	100	75	125
USA	30	18	18	34	100	35	45

TØI rapport 975/2008

4.3.3 Bilturister

To av tre overnattinger for utenlandske bilturister vintersesongen 2008 foretas på hytte

Tabell 4.16: Gjestedøgn etter overnattingsmåte for utenlandske bilturister (gjelder kun dem som har reist ut fra Norge på veg eller med ferge) i vintersesongene 2003 – 2008. Prosent

Table 4.16: Distribution of foreign guest nights for motor tourists, winter seasons 2003 to 2008, by accommodation type (percent)

Overnattingsform	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	100	100	100	100	100	100
Hotell	21	23	23	21	19	13
Pensjonat og lignende						4
Hytte	56	56	61	62	64	67
Slekt og venner	18	16	14	15	14	10
Annet	5	5	2	2	3	6
Gj.snittlig antall gjestedøgn	5,9	5,7	5,4	5,5	5,4	5,3

TØI rapport 975/2008

Tyske bilturister var i gjennomsnitt ni dager i Norge vintersesongen 2008. Halvparten av disse overnattingene skjedde i leid hytte

Tabell 4.17: Gjestedøgn for utenlandske bilturister i Norge vintersesongen 2008 etter overnattingsform og bostedsland (gjelder kun dem som har reist ut fra Norge på veg eller med ferge). Prosent

Table 4.17: Distribution of foreign guest nights for motor tourists, winter season 2008, by accommodation type and country of residence (percent)

Overnattingsform	Bostedsland		
	Sverige	Danmark	Tyskland
I alt	100	100	100
Hotell	11	11	8
Pensjonat o. l.	5	3	6
Leid hytte	49	72	53
Lånt eller egen hytte	14	5	10
Slekt og venner	17	6	14
Annet	4	3	9
Gj.snittlig antall gjestedøgn	5,2	6,1	8,9
Antall respondenter (n)	337	847	202

TØI rapport 975/2008

4.3.4 Skiturister

Ni av ti danske bilturister oppgir at de er på skiferie i Norge vinterseasonen 2008. For tyske bilturister er 47 prosent på skiferie

Tabell 4.18: Ferieformål for utenlandske bilturister i Norge vinterseasonen 2008 etter bostedsland (gjelder kun dem som har reist ut fra Norge på veg eller med ferge). Prosent

Table 4.18: Distribution of holiday purpose for motor tourists, winter season 2008, by country of residence (per cent)

Ferieformål	Bostedsland				
	I alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Øvrige land
I alt	100	100	100	100	100
Besøk hos familie	9	20	3	10	15
Besøk hos venner	4	5	2	6	9
Ski- og snøferie	79	71	93	47	59
Annen ferie/fritidsreise	8	4	2	37	17
Antall respondenter (n)	1 467	337	847	203	80

TØI rapport 975/2008

Tyske skiturister er i gjennomsnitt tre dager lengre i Norge enn danske og svenske skiturister

Tabell 4.19: Overnattingsmåte og gjennomsnittlig antall netter for utenlandske skiturister med bil i Norge vinterseasonen 2008 etter bostedsland. Prosent

Table 4.19: Distribution of accommodation type for motor tourists on skiing holiday in Norway, winter season 2008, by country of residence (percent)

Overnattingsmåte	Bostedsland				
	I alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Øvrige land
I alt	100	100	100	100	100
Hotell	12	9	11	14	19
Pensjonat og lignende	5	6	4	10	5
Leid hytte	69	60	75	60	52
Egen eller lånt hytte	7	16	5	6	15
Hos slekt og venner	3	5	2	1	2
Annet	4	4	3	9	7
Antall netter i Norge	6,4	5,8	6,1	9,2	8,2
Antall respondenter (n)	1 165	239	784	96	46

TØI rapport 975/2008

Svenske skiturister er mest interessert i alpinkjøring, mens tyskerne er mest interessert i langrenn/nordisk skigåing

Tabell 4.20: Interesse for ulike skiaktiviteter i utvalgte bostedsland. Utenlandske skiturister i Norge vinteren 2008. Andel i prosent som er meget interessert i aktivitetene.

Table 4.20: Distribution of ski activities for tourists on skiing holiday in Norway, winter season 2008, for selected countries of residence and by those very interested in the activity (per cent)

Skiaktivitet	Bostedsland			
	Sverige	Danmark	Storbritannia	Tyskland
Alpin/utfor/telemark	79	74	58	36
Snowboard/freestyle	21	13	28	12
Langrenn/nordisk	35	28	33	50
Antall respondenter (n)	239	784	96	46

TØI rapport 975/2008

Referanser

Rideng, Arne 2007

Gjesteundersøkelsen vinteren 2007. Oslo: Transportøkonomisk institutt, TØI Arbeidsdokument TR 1399/2007

Rideng, Arne 1994

Utenlandske turister i Norge sommeren 1994. Oslo: Transportøkonomisk institutt, TØI rapport 273

Rideng, Arne, Jan Vidar Haukeland og Bente Heimtun 2007

Gjesteundersøkelsen 2007. Oslo: Transportøkonomisk institutt, TØI rapport 928/2007

Besøks- og postadresse:

Transportøkonomisk institutt
Gautstadalléen 21
NO 0349 Oslo

Telefon: 22 57 38 00
Telefaks: 22 60 92 00
E-post: toi@toi.no

www.toi.no

**Transportøkonomisk institutt
Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning**

- utfører forskning til nytte for samfunn og næringsliv
- har rundt 70 forskere med høy, flerfaglig samferdselskompetanse samarbeider med en rekke samfunnsinstitusjoner, forsknings- og undervisningssteder i Norge og i utlandet
- gjennomfører forsknings- og utredningsoppdrag av høy kvalitet innen områder som trafiksikkerhet, kollektivtransport, miljø, reisevaner, reiseliv, planlegging, beslutningsprosesser, transportøkonomi og næringslivets transporter
- driver aktiv forskningsformidling gjennom TØI-rapporter, Internett, tidsskriftet Samferdsel og andre nasjonale og internasjonale tidsskrifter
- deltar i CIENS, Forskningscenter for miljø og samfunn, i Forskningsparken nær Universitetet i Oslo